

Dj-8 nr. 473
15 noiembrie 2018

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

La proiectul de lege pentru executarea articolului 30 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar

(nr.398 din 13.11.2018)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat, în conformitate cu prevederile art.54 din Regulamentul Parlamentului, și a prevederilor Legii nr.100/2017 privind actele normative și expune următoarele.

Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvern, fiind aprobat prin Hotărârea nr.1098 din 8.11.2018.

Înaintarea prezentului proiect de lege are ca scop ajustarea normelor în vigoare în corespundere cu prevederile proiectului de lege cu privire la sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

I. La examinarea **Art.IV.** a prezentului proiect de lege ținem să evidențiem unele aspecte cuprinse în Legea fundamentală a statului care stabilesc în mod expres că resursele financiare ale Parlamentului sînt prevăzute în bugetul aprobat de acesta (art.64, alin.(1));

Ținând cont de prevederea expusă supra, norma de modificare ce se cuprinde la Art.IV al proiectului de lege referitoare la excluderea atribuției Biroului permanent de a aproba condițiile specifice de salarizare pentru funcționarii publici și pentru alți angajați din cadrul Secretariatului, necesită a fi examinate suplimentar sub aspectul determinării constituționalității acestora. În caz contrar, acestea riscă a fi supuse controlului constituționalității la Curtea Constituțională a Republicii Moldova.

În acest context, este relevantă Hotărârea Curții Constituționale nr. 6/2001, potrivit căreia, *în temeiul art. 6 din Constituție, principiul fundamental aflat la baza organizării și funcționării aparatului de stat este separația puterilor legislative,*

executivă și judecătorească. Fiecare dintre aceste autorități este investită cu anumite prerogative, potrivit prevederilor Constituției, nici una dintre ele neavînd posibilitatea de a uzurpa atribuțiile celeilalte sau de a le transmite exercitarea acestora.

Relevăm că, separarea puterilor în stat presupune dreptul Parlamentului de a dispune de autonomie regulamentară, administrativă și autonomie financiară . Autonomia regulamentară presupune pe plan juridic dreptul Parlamentului de a stabili regulile de organizare și funcționare ale acestuia. Autonomia administrativă se bazează pe crearea unor servicii proprii iar autonomia financiară prevede aprobarea resurselor financiare necesare în cadrul unui buget propriu.

Prin mecanismul de elaborare și aprobare a bugetului propriu instituit de lege se asigura autonomia financiar-bugetară a Parlamentului, aceasta fiind o premisa *sine qua non* a independenței funcționale a puterii legislative a statului. Conform Constituției Republicii Moldova, Parlamentul dispune de autonomie bugetară care se realizează prin determinarea costurilor necesare activității sale în mod independent, în condițiile legii, prin aprobarea bugetului propriu, cu includerea ulterioară a acestuia în legea bugetului de stat.

Prerogativa menționată este în acord cu norma art.64 alin.(1) din Constituție care stabilește expres că, resursele financiare ale Parlamentului sînt prevăzute în bugetul aprobat de acesta, punând în evidență autonomia Parlamentului ca parte componentă a puterii într-un stat democratic. Respectiv, norma constituțională menționată a fost transpusă prin Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996, care reglementează modul de constituire și funcționare a Parlamentului.

În acest context, potrivit ultimelor modificări aduse art.150 al Regulamentului Parlamentului, aprobate prin Legea nr.172/2018 pentru modificarea unor acte legislative, bugetul Parlamentului se elaborează, se aprobă și se administrează în conformitate cu principiile, regulile și procedurile prevăzute de Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014. Totodată, proiectul bugetului Parlamentului este aprobat de către Biroul permanent și este prezentat Guvernului pentru a fi inclus în proiectul bugetului de stat care va fi prezentat, ulterior, Parlamentului spre adoptare.

Totodată, reținem faptul, că elaborarea, aprobarea și administrarea bugetului Parlamentului nu reprezintă un proces individual al puterii legislative, bugetul Parlamentului fiind consultat cu Ministerul Finanțelor. Întru respectarea normelor expuse la art. 51 al Legii nr. 181/2014, Parlamentul elaborează și prezintă Ministerului

Finanțelor propuneri pentru elaborarea proiectului bugetului de stat, în conformitate cu metodologia de planificare a bugetului, proiectele de buget cuprinzând indicatorii realizați în ultimii doi ani bugetari, rezultatele estimate pentru anul bugetar curent, propunerile de buget pentru anul bugetar viitor și estimările pentru doi ani ulterior. Totodată, la elaborarea bugetului Parlamentului se ține cont strict de obiectivele politicii bugetar-fiscale ale Republicii Moldova, programul legislativ și programele de activitate ale comisiilor permanente, precum și planurile de dezvoltare strategică a Secretariatului Parlamentului.

În altă ordine de idei, derogări speciale sunt stabilite la art.11 alin.(2) al proiectului de lege nr.397/13.11.2018, care stabilesc că pentru autoritățile responsabile de administrarea veniturilor fiscale și vamale limita sporurilor ce formează partea variabilă a salariului lunar se aprobă de Guvern. Considerăm că, în virtutea autonomiei bugetare a Parlamentului, precum și luând în considerare specificul activității desfășurate, acordarea dreptului Biroului permanent de a decide asupra condițiilor de salarizare se înscrie în unitatea de concept a legii, mai cu seama că pentru unele categorii de salariați sunt prevăzute unele derogări care permit asigurarea garanției păstrării unui statut special.

Concluzionând cele relatate, considerăm că, prin reglementările propuse prin proiectul de lege se impun limite în procesul de stabilire a parametrilor bugetari ai puterii legislative. Excluderea atribuției Biroului permanent de a aproba condițiile specifice de salarizare pentru funcționarii publici și pentru alți angajați din cadrul Secretariatului îngrădește direct stabilirea veniturilor și cheltuielilor ale bugetului Parlamentului. În virtutea celor expuse, considerăm necesară menținerea redacției în vigoare a Legii nr.797-XIII din 02.04.1996 care asigură garanția independenței financiare a Parlamentului RM.

II. Prin modificările aduse la **Art.XVII.** la Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, mai exact pct. 2, 5, 6, 8 posibilitatea avansării în trepte de salarizare ca rezultat al evaluării performanțelor profesionale ale funcționarului public se anulează. Considerăm că, abrogarea acestor norme are ca rezultat îngrădirea funcționarilor publici de a promova într-o clasă superioară de salarizare. Mai mult, în acest mod, este lipsită de conținut însăși instituția evaluării performanțelor, ori, una din componentele acesteia este rezultatul evaluării. Prin modificările date, de facto, clasa de salarizare rămâne înghețată o perioadă îndelungată de timp, adăugându-se doar 1 clasă de salarizare corespunzătoare vechimii în muncă la o distanță de 5 ani. Mai mult, considerăm că aceste modificări nu corespund principiului salarizării în raport cu performanța expus la art.3 al

proiectului de lege 397/2018, care presupune creșterea salariului pe orizontală, fără ca persoana să fie promovată.

Acest mecanism îl considerăm a fi unul ce nu motivează salariații din sectorul bugetar și nu permit avansarea în clase de salarizare. Pe cale de consecință, propunem excluderea propunerilor cuprinse la pct.2,5,6,8 ale Art. XVII. Totodată, în cazul acceptării propunerii, urmează a fi corelate noțiunile utilizate în proiectul de lege nr. 397 din 13.11.2018, iar cuvintele „treaptă de salarizare” se v-or substitui cu cuvintele „clase de salarizare” la forma gramaticală corespunzătoare.

Pentru corectitudinea redactării, la pct.4, care vizează modificarea art.42 alin.(4), se va exclude cuvântul „conform”.

III. Cu referire la **Art.XXIX**, reținem că, deși potrivit Conceptului privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar, reformarea sistemului de salarizare are ca scop asigurarea unui sistem unitar de salarizare, precum și neadmiterea discriminării, se constată unele diferențe de tratament, ca urmare a posturilor ocupate și care nu corespund principiilor de elaborare a noului sistem de salarizare. Stabilirea valorii de referință diferențiat, aceasta variind între 1300 și 2600 nu asigură echitate în remunerare și nu diminuează diferențele semnificative existente la moment. Exemplificând astfel, reținem că, potrivit calculelor, judecătorii Curții Constituționale, Consiliului Superior al Magistraturii, Curții Supreme de Justiție v-or avea un salariu de bază aproximativ dublu față de Președintele RM, Președintele Parlamentului sau Prim-ministrul RM.

Această abordare legislativă este în dezacord cu scopul propus al proiectului de lege, promovând în continuare o politică de salarizare neuniformă, creînd precondiții pentru repartizarea subiectivă a salariilor în sectorul bugetar. Prin urmare, există o diferență conceptuală de abordare care necesită a clarificată, una din soluții fiind uniformizarea cadrului legal în sensul stabilirii unei valori de referință generale aplicabile tuturor subiecților legii.

Șef Direcție
Ion CREANGĂ

Ex.: T. Malai (tel.:582)